

Besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

ons kenmerk
Z-2025-010052 /
D-2025-135242

plaats / datum
Eindhoven,
11 november 2025

voor het ingevolge de Omgevingswet ambtshalve wijzigen van de op 4 december 2023 aan ETZ Elisabeth fase 1 verleende omgevingsvergunning, met kenmerk Z-2023-012263/D-2023-162534 voor het open bodemenergiesysteem van Stichting Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis fase 1 gelegen aan de Hilvarenbeekseweg 60 te Tilburg.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
Namens deze,

Clustermanager Bodem, Grondwater en Ontgroningen
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Besluit

Onderwerp

Gedeputeerde Staten hebben op 4 december 2023 een omgevingsvergunning met kenmerk Z-2023-012263/D-2023-162534 verleend. De vergunning is verleend ten behoeve van het open bodemenergiesysteem van Stichting Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis, gelegen ter plaatse van de Hilvarenbeekseweg 60 te Tilburg.

Op grond van artikel 5.40, eerste lid, onder a van de Omgevingswet (Ow) in samenhang met artikel 8.97, eerste lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) wijzigen wij de vergunningvoorschriften door het ambtshalve toevoegen van voorschriften met betrekking tot het lozen van spoel-, ontwikkel- en onderhoudswater.

Deze procedure tot wijziging is geregistreerd onder zaaknummer Z-2025-010052.

Wijziging bevoegdheid - lozen van grondwater afkomstig van een open bodemenergiesysteem op het riool of op de bodem

Met de komst van de Omgevingswet is de bevoegdheidsverdeling bij open bodemenergiesystemen gewijzigd. Gedeputeerde Staten zijn nu bevoegd gezag voor zowel de aanleg als het gebruik van een open bodemenergiesysteem, inclusief het onttrekken en infiltreren van afvalwater en de lozing in de bodem en/of in het riool. Al deze activiteiten maken deel uit van de milieubelastende activiteit 'aanleg en gebruik van een open bodemenergiesysteem'.

Wanneer er vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet door ons als Gedeputeerde Staten een vergunning is verleend voor een open bodemenergiesysteem op grond van de Waterwet, dan zijn er in die vergunning nog geen lozingsvoorschriften opgenomen. Dat komt omdat lozingen onder het oude recht werden gereguleerd in het 'Besluit lozingen buiten inrichtingen'. De vergunning op grond van de Waterwet wordt op basis van het overgangsrecht uit de Invoeringswet Omgevingswet beschouwd als een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (artikel 3.19, lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor de aanleg en het gebruik van het open bodemenergiesysteem). Op grond van artikel 4.14 van de Invoeringswet Omgevingswet geldt er gedurende twee jaar na het in werking treden van de Omgevingswet van rechtswege een vergunning voor het lozen in de bodem of in het riool. Na deze termijn dient de omgevingsvergunning te zijn aangevuld met voorschriften voor deze lozingen aan de omgevingsvergunning te worden verbonden. Wij gaan daarom over tot het ambtshalve wijzigen van de vergunningvoorschriften, door lozingsvoorschriften te verbinden aan de verleende omgevingsvergunning.

Besluit

Wij besluiten, gelet op artikel 5.40 eerste lid van de Omgevingswet, in samenhang met artikel 8.97 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en de overwegingen die zijn opgenomen in deze beschikking, om:

- I. De vigerende vergunning d.d. 4 december 2023 van Stichting Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis met kenmerk Z-2023-012263/D-2023-162534, voor het aanleggen en gebruiken van een open bodemenergiesysteem, ambtshalve te wijzigen door het opnemen van lozingsvoorschriften;
- II. Voorschrift 5, sub 6, zoals opgenomen in de vergunning van 4 december 2023 met kenmerk Z-2023-012263/D-2023-162534, te wijzigen met voorschrift 1, zoals opgenomen in dit besluit;
- III. de lozingennotitie genaamd notitie t.b.v. lozingsvergunning OBES ETZ fase 1, d.d. 26 juni 2025, inclusief bijlage 1 'Analyse waterkwaliteit' en bijlage 2 'overzichtstekening riool/retentie' deel uit te laten maken van deze vergunning;
- IV. aan deze vergunning de voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder het kopje "voorschriften".

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op twee manieren indienen:

- Digitaal. Op <http://www.brabant.nl/bezwaar> vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- Per post. Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen. U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl. Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig. Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

RECHTSMIDDELEN.....	4
INHOUDSOPGAVE	5
VOORSCHRIFTEN.....	6
PROCEDURELE OVERWEGINGEN.....	7
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN.....	10
CONCLUSIE	12

VOORSCHRIFTEN

Voorschrift 1 Lozen van afvalwater

1.1 Lozing bij onderhoud van het open bodemenergiesysteem

- 1.1.1 Het onderhoudswater (spuiwater) mag uitsluitend geloosd worden via een spuileiding naar de dichtstbijzijnde hemelwaterafvoerput worden geloosd waarna het via het hemelwaterriool uitmondt in een retentievijver, met een maximaal debiet van 60 m³/uur, met een totale lozingshoeveelheid van maximaal 960 m³/jaar.
- 1.1.2 De start en de verwachte duur van de lozing dient 2 weken voorafgaand aan de lozing gemeld te worden via: grondwater@odzob.nl.
- 1.1.3 De installatie dient voorzien te zijn van een gekalibreerde debietmeter met een nauwkeurigheid van 95%, waarbij de lozingsdebieten correct worden geregistreerd per tijdseenheid (zowel in m³/uur als in l/s).
- 1.1.4 Voorschrift 6 sub 6 onder i, j en k zoals opgenomen in de omgevingsvergunning van 4 december 2023 met kenmerk Z-2023-012263/D-2023-162534, is van overeenkomstige toepassing op de watermeter als bedoeld in voorschrift 1.1.4 uit deze vergunning.

1.2 Regels voor lozingen op vuilwaterriool/hemelwaterriool

- 1.2.1 Het te lozen afvalwater bevat maximaal 300 mg/l onopgeloste stoffen. Indien niet voldoende aannemelijk kan worden gemaakt dat deze concentratie niet zal worden overschreden, wordt op aangeven van het bevoegd gezag het afvalwater bemonsterd en onderzocht op de concentratie onopgeloste stoffen.
- 1.2.2 De lozing op het vuilwaterriool/hemelwaterriool bij de aanleg van het systeem moet plaatsvinden via een, op het lozingsdebiet afgestemde en gedimensioneerde, zandvanger/bezinkinstallatie welke zich bevindt tussen het onttrekkingspunt en lozingspunt. Het te lozen water moet op een doelmatige wijze op een locatie na het passeren van de zandvanger/bezinkinstallatie kunnen worden bemonsterd. Een zandvanger/bezinkinstallatie moet goed toegankelijk zijn om de installatie te kunnen onderhouden en te inspecteren. Een zandvanger/bezinkinstallatie moet zo vaak als dit voor een goede werking van de daarop aangesloten werken noodzakelijk is, worden ontdaan van de afgescheiden stoffen.
- 1.2.3 Bij regenval bij de projectlocatie (bron: <https://www.knmi.nl/nederland-nu/weer/verwachtingen>), wordt geen lozing toegestaan om overbelasting van het rioolstelsel te voorkomen.
- 1.2.4 Het gewenste lozingspunt op het vuilwaterriool/hemelwaterriool dient 2 weken voorafgaand aan de lozing doorgegeven te worden met behulp van een KLIC-tekening of situatietekening overeenkomstig de lozingsnotitie.
- 1.2.5 De start en de verwachte duur van de lozing op het vuilwaterriool/hemelwaterriool dient 2 weken voorafgaand aan de lozing gemeld te worden via: grondwater@odzob.nl.

1.3 Regels voor overige lozingsroutes

- 1.3.1 De start en de verwachte duur van de lozing dient 2 weken voorafgaand aan de lozing gemeld te worden via: grondwater@odzob.nl.

Procedurele overwegingen

Algemeen

Wij hebben op 4 december 2023 een vergunning met kenmerk Z-2023-012263/D-2023-162534 krachtens de Waterwet verleend. De watervergunning is verleend ten behoeve van het bodemenergiesysteem van Stichting Elisabeth-Tweesteden Ziekenhuis, gelegen ter plaatsen van de Hilvarenbeekseweg 60 te Tilburg.

Op grond van het bij de Omgevingswet behorende overgangsrecht is de verleende vergunning gelijkgesteld met een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit.

In de vigerende vergunning zijn geen voorschriften opgenomen voor het lozen van boorspoel- en spuiwater afkomstig van de aanleg en het onderhoud van het open bodemenergiesysteem. Dit omdat de bevoegdheid voor het lozen op het riool voorheen bij het college van burgemeester en wethouders lag. Onder de Omgevingswet is deze bevoegdheid verschoven naar Gedeputeerde Staten. Het college van burgemeester en wethouders heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om op grond van het oude recht, het Besluit lozen buiten inrichtingen, maatwerkvoorschriften te stellen voor deze lozingen. Op grond van artikel 4.14 van de Invoeringswet Omgevingswet geldt er gedurende twee jaar na het in werking treden van de Omgevingswet van rechtswege een vergunning voor het lozen vanuit een open bodemenergiesysteem in de bodem of in het riool. Na deze termijn dient de omgevingsvergunning te zijn aangevuld met voorschriften voor deze lozingen aan de omgevingsvergunning te worden verbonden. Wij gaan daarom over tot het ambtshalve wijzigen van de vergunningvoorschriften, door lozingsvoorschriften te verbinden aan de verleende omgevingsvergunning.

Projectbeschrijving

Het betreft een ambtshalve aanpassing van een reeds verleende vergunning voor een bodemenergiesysteem. Een beschrijving van de lozingsroute is weergegeven in de lozingennotitie behorend bij dit besluit.

Vergunningplicht

De aanwijzing van vergunningplichtige milieubelastende activiteiten is opgenomen in Hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving en/of paragraaf 22.3.26 van de bruidsschat omgevingsplan. De milieubelastende activiteit voor het aanleggen en gebruiken van een open bodemenergiesysteem is aangewezen in artikel 3.19 eerste lid van het Besluit activiteiten leefomgeving en is daarmee vergunningplichtig.

Huidige vergunningssituatie

Voor dit systeem is eerder de onderstaande vergunning verleend:

Soort vergunning	Datum	Kenmerk	Onderwerp
Vergunning op grond van de Waterwet	4 december 2023	Z-2023-012263/ D-2023-162534	Het aanleggen en gebruiken een open bodemenergiesysteem van Stichting Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis fase 1 gelegen aan de Hilvarenbeekseweg 60 te Tilburg

De hierboven genoemde vergunning is afgegeven voor onbepaalde tijd.

Bevoegd gezag

Gelet op het bepaalde in artikel 5.10, eerste lid, onder c van de Omgevingswet en artikel 4.6, eerste lid, onder c en tweede lid, van het Omgevingsbesluit zijn wij (Gedeputeerde Staten) het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit voor het aanleggen en gebruiken van een open bodemenergiesysteem. Onder deze milieubelastende activiteit valt ook het infiltreren en onttrekken van grondwater en het lozen van afvalwater in de bodem of in het riool.

De Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant is door het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant gemandateerd om de Omgevingsvergunning te verlenen. Daarbij is de Omgevingsdienst er procedureel en inhoudelijk voor verantwoordelijk dat in het besluit alle aspecten aan de orde komen met betrekking tot het gebruik van de ondergrond.

Zodoende zijn wij bevoegd om de voorschriften van de vergunning te wijzigen.

Procedure

Dit besluit is tot stand gekomen volgens de regels uit de reguliere voorbereidingsprocedure als bedoeld in artikel 16.62, tweede lid van de Omgevingswet. Dit wijzigingsbesluit is op verzoek van de vergunninghouder tot stand gekomen. Daarom is de vergunninghouder niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen over dit wijzigingsbesluit naar voren te brengen. Dit besluit is ambtshalve genomen.

Adviezen

In de Omgevingswet en in het Omgevingsbesluit worden bestuursorganen vanwege hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid aangewezen als adviseur bij de besluitvorming over omgevingsvergunningen en maatwerkbesluiten. Dit geldt op grond van artikel 16.19 van de Omgevingswet ook voor een ambtshalve besluit tot wijziging van een eerder op aanvraag genomen besluit.

- **Gemeente Tilburg**

Gelet op het bepaalde in artikel 16.15 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 4.20 van het Omgevingsbesluit, hebben wij burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg om advies gevraagd.

Zij hebben vervolgens het volgende advies uitgebracht:

Met betrekking tot de lozing vragen wij een voorschrift op te nemen waarin staat dat de lozing in een droge periode moet worden uitgevoerd. Wij zien geen aanleiding om verdere opmerkingen te maken met betrekking tot (bodem)verontreinigingen of ruimtelijke ordening (locaties van bronnen, ondergrondse leidingen en dergelijke).

- **Waterschap de Dommel**

Gelet op het bepaalde in artikel 16.15 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 4.24, eerste lid, onder e, Omgevingsbesluit, hebben wij het dagelijks bestuur van waterschap de Dommel om advies gevraagd.

Het bestuur heeft vervolgens geen aanleiding gezien om advies uit te brengen.

Wij hebben de ontvangen adviezen betrokken bij dit besluit.

Aanhakende / rechtstreeks werkende wetgeving

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Paragraaf 4.112 van het Besluit activiteiten leefomgeving is tevens van toepassing op het aanleggen en gebruiken van een open bodemenergiesysteem.

Indien er kan worden afgeweken van deze artikelen dan is dat in het voorschriftenpakket van deze vergunning opgenomen.

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Afdeling 8.5 van het Bkl bevat beoordelingsregels voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. De beoordelingsregels zien op vergunningplichtige milieubelastende activiteiten als bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving en zijn opgenomen met het oog op het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van het milieu.

De artikelen 8.22 en 8.23 van het Bkl zijn van toepassing op de verenigbaarheid met doelstellingen van het waterbeheer. Deze artikelen bevatten beoordelingsregels voor milieubelastende activiteiten met gevolgen voor watersystemen (artikel 8.22 Bkl) en om indirecte lozingen (artikel 8.23 Bkl).

Inhoudelijke overwegingen

Grondwater

WIJZIGING VOORSCHRIFTEN

Bij de aanleg en het onderhoud van open bodemenergiesystemen komt afvalwater vrij. Vooral de afvalwaterstromen bij het ontwikkelen en het onderhoud van de bronnen van open systemen zijn omvangrijk, waardoor het vinden van een geschikte lozingsroute lastig kan zijn. Bij lozingen ten gevolge van open bodemenergiesystemen wordt onderscheid gemaakt in twee typen afvalwater: afvalwater dat vrijkomt bij het boren van de gaten in de bodem voor de aanleg van bodemenergiesystemen en afvalwater dat vrijkomt bij het ontwikkelen en het onderhoud van de bronnen van open bodemenergiesystemen.

Afvalwater tijdens plaatsing boring(en)

Bij de aanleg van open bodemenergiesystemen komt boorspoelwater vrij. Dit water bevat boorspoeladditieven die worden toegevoegd om het water viskeus (dik) te houden. Dat betreft stoffen als bentoniet en polymeren. Lozing van het boorspoelwater vindt bij voorkeur plaats op het vuilwaterriool.

Afvalwater tijdens ontwikkeling en onderhoud van de bronnen

Tijdens de ontwikkeling en bij periodiek onderhoud (doorspuiten) van de bronnen, komt grondwater vrij. In beginsel is grondwater schoon, waardoor de kwaliteit geen belemmering vormt voor de lozing. Als de bronnen van een open bodemenergiesysteem geplaatst zijn in brak of zout grondwater, of in grondwater dat is verontreinigd door menselijke activiteiten in het verleden, kan dit een belemmering vormen voor de lozing. Ook de omvang van de lozing kan een belemmering zijn voor het vinden van een geschikte lozingsroute.

Lozingen op vuilwaterriool/hemelwaterriool

De bronnen worden bij voorkeur na elkaar ontwikkeld, ten einde het totale lozingsdebiet op het riool minimaal te houden.

Voorkeursvolgorde lozingsroute per soort afvalwater

De voorkeursvolgorde voor de lozing van het grondwater bij ontwikkeling en onderhoud van de bronnen is als volgt:

Het werkwater (boorwater) wordt geloosd via onderstaande routes, gebruikmakend van de volgende voorkeursvolgorde:

1. Vuilwaterriool
2. Op de bodem (maaiveld)
3. Overige routes

Het ontwikkelwater wordt geloosd via onderstaande routes, gebruikmakend van de volgende voorkeursvolgorde:

1. Op of in de bodem (maaiveld of via de bron / retourfilter)
2. Oppervlaktewater (waterschap of Rijkswaterstaat is hiervoor het bevoegd gezag)
  - Hiervoor dient een separate vergunning voor een wateractiviteit aangevraagd te worden
3. Schoonwaterriool
4. Vuilwaterriool

5. Overige routes

Het onderhoudswater (spuiwater) wordt geloosd via onderstaande routes, gebruikmakend van de volgende voorkeursvolgorde:

1. Op of in de bodem (maaiveld of via de bron / retourfilter)
2. Oppervlaktewater (waterschap of Rijkswaterstaat is hiervoor het bevoegd gezag)
  - Hiervoor dient een separate vergunning voor een wateractiviteit aangevraagd te worden
3. Schoonwaterriool
4. Vuilwaterriool
5. Overige routes

De lozing van het spuiwater geschied op het HWA stelsel van het ETZ, wat uitmond in een retentievijver. Vanaf de technische ruimte op de begane grond van het acuut centrum loopt de spuileiding naar de dichtstbijzijnde HWA put. De spuileiding mondt uit in deze put, zodat het gespuide water visueel bemonsterd kan worden, en eventueel monsternamen kan geschieden om de waterkwaliteit te beoordelen. De lozingsroute voldoet aan artikel 8.22 en artikel 8.23 Besluit kwaliteit leefomgeving en dat we dus daarom kiezen om die route vast te leggen in de voorschriften

Vanwege het bovenstaande en ter bescherming van de doelmatige werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater zijn er voorschriften opgenomen.

CONCLUSIE

Gezien het voorgaande wijzigen wij de vigerende omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit, het aanleggen en gebruiken van een open bodemenergiesysteem, door aanvullende lozingsvoorschriften te stellen.